Gyulafehérvár, 1893. VII. évfolyam 47. sz. Csütörtök, november 23.

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr.
Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
ISSEKUTZ JÁNOS.
Nyomtató és Kiadó: **Papp György.**
Gyulafehérvárt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda.
Gyulafehérvárt.
Hirdetések dijszabály szerint.

Levél a szerkesztőhez.

Kedves szerkesztő barátom!

Most, midőn én először tollamat belemártom, hogy neked tisztelt szerkesztő barátom egy pár sorral hálájam meg azon sok éven át tapasztalt jóságodat, melylyel irántam viseltettél, olyan dologról akarok veled beszélni ezen nyilvános téren, hogy a te, de különösen a gyulafehérvári igen tisztelt olvasóközönségnek figyelmét oly intézményre tereljem, mely intézmény igazán meleg és önfeláldozó pártolást érdemel. — Ezen intézmény pedig nem más, mint a gyulafehérvári 1869-ben alakult és igen jótékony hatásu temetkezési egylet.

Röviden elmondom, hogy Gyulafehérvárt talán ez az egyedüli egylet a sok egyletek között, mely leginkább mindenki által pártolást érdemel.

Ez az egylet valóban a szegényeknek támaszsza és lelki vigasztalása. Oly szép intentióval bir és oly olcsó az ő terhe, hogy még a legszegényebb napszámosa is elbirja, ha egészséges. A belépés csak 1 frt 45 krajczárjába kerül, azután életkorától függ, mely osztályba soroztatik be. 13 évtől 25 éves koráig fizet 10 krajczárt, 25 évtől 45 éves koráig fizét 15 krajczárt és 45 éves korától 60 éves koráig fizet 20 krajczár tagsági dijt minden egyes halál esetére, mely a belépett tagok közül történik.

Kap pedig a halál esetére jelenleg ha 10 évig tagja volt és pontosan fizette a dijakat 25 forintot, ha pedig 10 éven tul tagja az egyletnek és pontosan fizette a tagdijakat 30 forintot azonnal készpénzben kifizetve. Az egyletbe pedig elvétetik mindenki, vallás és nemzetiség különbség nélkül. Kell-e ennél olcsóbb és jótékonyabb egylet? és van-e Gyulafehérvárnak ennél humánosabb egylete, a mely oly szépen és igazán feláldozóan pártolja és istápolja a szegénységet? Igazán hálát kell hogy mondjon mindenki annak, a ki ennek az egyletnek eszméjét és létesitését inditványozta.

Kár, hogy a helyett, hogy viruljon és erősen álljon saját lábán, hogy intentióját kellőképpen végezze pang és részvétlenségben sanyarkodik. Az eleinte 553 tagra szaporodott tagok annyira apadtak, kihaltak részint, de a legnagyobb száma a tagoknak kilépett és ott hagyta befizetett tagdijait, mert elődeink roszul és lelkiismeretlenül kezelték az egylet pénzeit. 1886 óta A véd Jákó tekintetes főgymnasiumi igazgató és Fogarasi János nyugalmazott székesegyházi kántor és karnagy, első mint igazgató, utolsó mint pénztárnok átvette az egylet ügyeit kezébe és az óta nem halt meg, de igazán csak is teng, leng az egylet. Oly helyzetbe jutott különösen az évben, hogy minden pénz elfogyván nem volt képes hat halálesetet kifizetni. — De nem azért mintha nem lett volna pénze az egyletnek, nem — hanem azért mert 800 forintja az egyletnek feküdt azért, nyugtakönyvekben, melyek a tagok által nem váltattak ki. Hogy tehát adósságunkat fizethessük és hogy az egyletet mintegy feltámaszszuk, fölszólitlak édes barátom tégedet mint főszerkesztőt és a kedves igen tisztelt gyulafehérvári helyi lap olvasóját mint áldozó és minden jó és szép iránt lelkesülő közönségét; segitsenek és támagassanak bennünket jóakaratjokkal és az egyletbe való tömeges belepéssel és igy támogatva állitsuk lábra a szegényeknek egyletét — hogy haláluk után tisztességes eltemetkezésben részesüljenek. Ha szerény felszólitásomat pártolásba veszik és ha lelkesültön belépnek az egyletbe ugyannyira, hogy a mostani 198 tagok számát 500 vagy plane 1000 tagokra emeljük, akkor nem 25—30 frtot, hanem 100—150 frtot képesek leszünk fizetni minden egyes halálesetre a hátramaradott özvegyek és árváknak, és nem leszünk zaklatva könyörület adományokra, midőn valamely koldus vagy földhez ragadt szegény városunkban elhal. A halott sem lesz kitéve soha, legyen az akárki, hogy czigányok által minden disz nélkül mint egy kutya vitessék és kisértessék az utolsó utjára és helyére a temetőbe.

Ezeket elmondva felkérlek édes főszerkesztő barátom ne utasitsd vissza első soraimat, a melyeket neked hálából csak szántom, de a melyekkel egyszersmint a gyulafehérvári szegények egyletét is pártolás alá vettem.

Maradok őszinte tisztelettel igaz barátod
Fi.

IRODALOM.

* **Megjelent a „Jó Egészség" naptára**, a magyar nép számára az országos közegészségi egyesület kiadásában az 1894. évre. Ez a rendkivül izléses népkalendárium változatos, mulattató tartalmával és szép kiállitásával máris meghóditotta a magyar népet és évről-évre több példányban terjed el és szoritja ki az egyéb kalendáriumokat. A legujabb harmadik évfolyamban is tőrül metszett eredeti czikkekkel kedveskednek legjobb iróink a népnek, kerülve mindenütt a tudákosságot. „Orzse néni meséje" (Vilmától), „A jó atyafiak" (Tóth Bélától), „A tanyák világában" (Sebők

TÁRCZA

Az uj országházról.

A robamosan fejlődő magyar fővárosban az utolsó pár évtized alatt számos monumentális középület emelkedett, a melyek közül egyiket-másikat méltán megcsodálja a külföldről jött, világlátott idegen is. Valamennyi középületünk közt mégis az első helyet a most épülő, hatalmas arányu uj országház foglalja el.

A müvészi kivitelü épületóriás ott emelkedik a Duna partján, a Margit-hid és a láncz-hid közt, alig nehány méternyire a Dunától. Kétségtelen, hogy a remek épület nagyban emeli az egész dunai panorámát, de mégis sokan felszólaltak az épület elhelyezése ellen. Legtöbben beljebb akarták az országházat épittetni, ugy, hogy közte és a folyam közt nagy térség terült volna el. Ez a terv nem is ütközött volna nehézségekbe, mert akkoriban még nem volt fölépitve az országház mögött a földmivelésügyi miniszterium palotája, hanem annak helyén üres telkek állottak s igy ez esetben a miniszteriumot is hátrább épitették volna. Az országházuak a Duna közvetlen közelébe való épitését többek közt gróf Andrássy Gyula sürgette, a ki ezzel azt akarja elérni, hogy a Bécs felől hajón jövő idegeneknek legelébb is a nagy költséggel emelt, gyönyörü palota kösse le a figyelmét.

Az uj országházat a régebben hires tömő-téren épitik huszonkét holdnyi külön erre a czélra kiszakitott terület közepén. Az egész térségen három utvonal szolgál a közlekedésre: a Dunapart, a nádor-utcza és az alkotmány-utcza. Az országházat körülvevő térségbe torkol ezenkivül az akadémia-, Géza-, Szalay-. és Báthory-utcza. A Duna partján a felső part csak a gyalogjárók részére lesz fentartva. Az országház két oldalán északra és délre egy-egy térség, park fog a Duna partján elterülni. A nádor-utcza felé, az országház főbejárata előtt, a most épülő igazságügyi palota és földmivelési miniszterium és az uj országház közt két parkirozott tér lesz, a mely két térséget az alkotmány-utcza meghosszabitott tengelye fogja kettévágni. Tudvalevő dolog, hogy sokan a szabadság szobrát tervezik ide.

Az országház méretei valóban óriásak. Az épületnek geometriai alakja paralellogramm, a melynek legnagyobb hossza 268·32 méter, legnagyobb szélessége pedig 118·13 méter. Az emelet helyiségei különböző csoportokban különböző magasságuak és méretüek, valamennyien világosak. A kupola teljes magassága 95·40 méter. A fölépcső szélessége 15·50 méter, hossza 32·00, középmagassága 16·40 méter. A termek nagyságáról fogalmat ád az, hogy például a delegáczió és a pénzügyi bizottság tanácskozó-terme 12 méternél hosszabb.

Érdekes az épület általános beosztása is. Az épület rendeltetésének megfelelően már külsőleg is kifejezésre kellett juttatni, hogy az országgyülés mindkét házát magába foglalja. Az egész épület egyuttal szimbolikusan kifejezi azt is, hogy a törvényhozás egy és egységes s ezt a müépitész az épület két részének az egyetlen kupolába való olvadásával fejezi ki. Az épület főbejárata az alkotmány-utcza irányába esik. A főbejárathoz fedett feljárás vezet s a kapuból nagy foyerbe jutunk. Innen három irányu fölépcső vezet az emeletre; a középsőn lehet a delegáczió termének korridorjához jutni.

A kupola nagy csarnokot foglal magában, a melyben mindkét ház tagjai együttesen gyülhetnek össze különös ünnepi alkalmakkor. Az épület szárnyaiba vannak a bizottságok termei. A társalgó-, olvasó- és étkező helyiségek ablakai a Dunára nyilnak. Az étteremből hatalmas, nyilt logia nyulik ki a Duna felé.

A felsőház ülésterme 3000, a képviselőházé pedig 434 helyre lesz berendezve, az elnöki emelvényen és a miniszteri székeken kivül. Mindkét teremben két karzat lesz. Az első emeleten csupa páholy, a második nyilt karzat lesz.

A könyvtár, irattár, gyorsirók és a birlapirók termei a földszinten, a posta és a könyvtár egy része a félemeleten lesz.

A pinczékben a villamos világitás, központi fütés és szellőztetés gépeit fogják elhelyezni.

Az épitkezésnél a termek akusztikájára nagy sulyt tektettek. A világitás kitünő lesz; a nagyteremben a felső világitást teljesen mellőzték és tizenkét nagy oldal-ablak szolgáltatja a világosságot.

Az uj országházban mindaddig, mig a villamos világitás teljesen és feltétlenül megbizhatónak nem bizonyul, gázvilágitást fognak használni.

Az épitkezés megkezdése előtt elhatározták, hogy az összes kőfaragómunkát vállalkozás utján végeztetik el s hogy az anyagot csak a végső szükségben szerzik be idegenből. Az épület külsejére olyan kőanyag kellett, melynek feldolgozása sem kerül sokba s mégis jól ellenáll az idő rombolásának. Épen ezért a külső behatásoknak különösen kitett részeket, mint az épület lábát és a főpárkányt tömör mészkőből készitették. A nagyon megterhelt részekhez teljesen homogén beszterczebányai homokkövet használtak, sok követ hoztak a közelfekvő a biai kőbányákból is.

Nemes kőanyagokból, márványból s gránitból, ez ideig a legnagyobb mennyiséget a baranyai, siklósi, máriavölgyi és vaskói bányák szolgáltatják vörös, sárga,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Zsigmondtól), „Egy gyerek, semmi gyerek“ (Rákosi Viktortól) mindmegannyi elbeszélésbe burkolt jó tanács a népnek s az orvosok is, kik közül Csatáry Lajost, Csapody Istvánt, Rákosi Bélát, Szendeffi Aladárt és Szontagh Tamást emlitjük meg, könnyen érthető módon tanitják a népet az egészség megóvására. Különösen hasznos része a naptárnak „a munkások betegségeiről“ szóló czikk, melyben minden foglalkozásnak és mesterségnek meg vannak irva az egészségi szabályai, még pedig betürendbe szedve, hogy kiki megtalálja a magáét. Végül egy utmutató szegény betegek számára, kik ismeretlenek Budapesten, a szokásos vásári mulató stb. S a komoly alaphangot sikerült élczek deritik föl szép rajzokkal ékitve. Izelitőül egyet: — Itt az orvosság, ebből adjon minden két órában a feleségének. De el ne felejtse, hogy hüvös helyen kell tartani, mert megromlik. — Igenis doktor ur, mond a paraszt. Azzal haza megy és leviszi a pinczébe — a beteg asszonyt.

A naptár ára 30 kr., de a ki 2—10 példányt rendel, az példányonként 27 krért, 11—50 példányig 25 krért, 50 példányon felül 22 krért kapja példányonként bérmentes küldéssel az egyesülettől. Melegen ajánljuk a naptárt, különösen néptanitóknak, jegyzőknek és mindenkinek, a ki a nép javát szivén viseli. A pénz előlegesen az országos közegészségi egyesület pénztárnokához, Budapesten, Eszterházy-utcza 5. sz. alá küldendők.

* **A közeledő újév alkalmából** minden olvasó gondolkozni szokott a felől, mily szépirodalmi lapot rendeljen meg családja részére, a jövő évre. A választás nem könnyü, mert nem egy oly szépirodalmi lapunk van, melynek sikamlós beltartalmát a család serdülő tagjainak kezébe adni nem lehet; oly lapot kell tehát minden családnak tartania, a melyben szivnemesitő, erkölcsöket emelő, s szórakoztatva tanitó olvasmányokat talál az olvasó, legyen az akár serdülő akár felnőtt, akár már előhaladott koru tagja is a családnak. Ily lap a „Képes Családi Lapok“, melynek gondos szerkesztése különös figyelmet fordit arra, hogy bármely fiatal leánynak is ép ugy kezébe adhatja az anya, mint a hogy élvezettel olvashatja ő maga is. E lap körül az ország első rangu irói tömörülnek. Illustratiói müvészi kivitelüek s a lap mégis a legolcsóbb valamennyi szépirodalmi lap között. Melegen ajánljuk a lapot olvasóinknak. — Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

* **Nemzeti iskola** cz. alatt Benedek Elek szerkesztésében és kiadásában hetenként megjelenő tanügyi lap indul meg november végén. A lap — mint halljuk első sorban a tanárok és tanitók (tanitónők) erkölcsi és anyagi érdekeinek lesz minden tekintetben független szószólója. Előfizetési ára 4 frt. Előre is ajánljuk a nemsokára megjelenő mutatványszámot a tanügy embereinek figyelmébe.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1893 nov. 23.

— **Erzsébet királyasszonyunk** Ő Felségének legmagasabb névnapja alkalmából f. hó 19-d. e. 10 órakor ünnepélyes hálaadó istentisztelet vélt a várbeli r. k. templomban. Mise után Zlamál Agoston székesegyházi hitszónok tartott egy nagyhatásu szép beszédet Szt. Erzsébetről. A tisztikaron kivül jelen volt a városi hatóság, és nagyszámu közönség.

— **Popp György** m. kir. pénzügyigazgatót, pénzügyi tanácsost, mint halljuk, a pénzügyminiszter Nyiregyházára, Szabolcsvármegyébe helyezte át hasonló minőségben. A derék pénzügyigazgató ur oly kiváló munkásságot, erélyt és szakértelmet fejtett ki hatáskörében és egy évtizednél több időt töltve e vármegyében oly sok jó barátot és tisztelőt szerzett, hogy őszintén sajnáljuk eltávozását, ámbár jól tudjuk, hogy kiváló munkaerejének megfelelő uj tért jelölt ki számára a közszolgálat érdeke.

— **Sztupjár Samu** balázsfalvi kir. járásbirósági aljegyző a m.-vásárhelyi kir. törvényszékhez jegyzővé lett kinevezve. Gratulálunk és mielőbbi uj előmenetelt óhajtunk.

— **Gróf Csáky Albin** közoktatásügyi miniszter leánya Laura grófkisasszony szombaton e hó 18-án örök frigyre kelt a miniszter egyik fiatal fogalmazójával, Hertelendy Lászlóval.

— **Battenberg Sándor herczeg**, a slivniczai hős, nov. 17-én a slivniczai csata nyolczadik évforduló napján örök álomra lehunyta szemét. Mennyi történelmi emlék, mennyi férfias nagyság meg a középkorba beleillő romantika füződik ehhez az élethez! Egy nagy államférfiu agya, egy hős hadvezér lelke, egy boldog szerelmes szive megszünt müködni. Hartenau grófa volt Battenberg Sándor herczeg és Bulgária első fejedelme 37 éves korában pénteken délben meghalt. Széles e világon mindenütt a hova ez a hir elér, mély részvétet és megdöbbenést fog kelteni. Nálunk halálának hire talán még lesujtóbb hatásu, mint másutt, hiszen az ő lovagias lelke, pathétikus jelleme ugy hasonlitott a magyar faj e két fő jellemvonásához, mintha csak vér lett volna a mi vérünkből és szellem a mi szabadságért hevülő lelkünkből. Egész élete olyan volt mint egy hőskölteméy, melynek utolsó éneke a szerelem rapszódiájában végződik. Halála pedig olyan volt, a milyen hozzája illett a daliás hőshöz: tegnap még büszkén állott mint a tölgy; ma pedig ott fekszik a ravatalon, mintha villám sujtotta volna le a hajlithatlan törzset. — Betegsege mindössze 3 napig tartott, melyet még a bolgár-szerb háboruban megbülés folytán kapott. Vigasztalhatatlan nejét — Lousingur Johannát — csak több órai fáradság után tudták a halottól elválasztani. — A boldogult herczeget két árván maradt gyermeke is siralja.

— **Brazilia ujra császárság.** A nagy délamerikai államcsoportnak, a braziliai birodalomnak állitólag ismét császárja van. A két éven át tartó folytonos torzsalkodás, lázadások, polgárháboruk után megbukott a köztársaság. Hónapok óta bombázzák minduntalan majdnem napról napra az ország fővárosát Rio de Janeirót. De Mello tengernagy, a köztársasági diktátor, Peixoto ellenese, a fölkelés vezére, a kinek állitólag az a czélja, hogy helyreállitsa a monarkhiát, egy madridi sürgöny szerint proklamálta a császárságot. Madridból ugyanis a következő sürgöny érkezett: A külügyminiszter értesitést kapott, hogy De Mello tengernagy az eui gróf fiát kikiáltotta Brazilia császárjává. A rövid jelentés nem tudatja, hogy meg van-e törve a köztársasági diktátornak uralma s nem kell-e még sok véres harczot vivni az uj császárnak, hogy trónját elfoglalhassa? A lakosság nagy része, mely csalódott azokban, a kik a köztársaság élére állva, Braziliának szebb jövőt és jólétet igértek, bizonyára szivesen üdvözli a császári zászló ujra való kibontását.

— **Munkácsy Mihály** „Honfoglalás“ czimü képét már a tél folyamán Budapestre fogják szállitni s az országház elkészültéig, a főrendiháznak a nemzeti muzeumban levő ülésztermében fog látható lenni. A hatalmas képhez illő diszkeret tervrajzát Steindl Imre müegyetemi tanár fogja elkésziteni.

— **Szegény tanulók kiruháztatása.** Mint minden évben ugy ez idén is ki lesznek osztva az izr. szegénysorsú tanulók közt téli ruhák. Ez ünnepély vasárnap f. hó 26. d. u. 3 órakor az izr. iskola helyiségében tartatik meg, melyre a nemes adakozók valamint más emberbarátok tisztelettel meghivatnak, Az izr. iskolaszék.

— **Gyermekeink számára a legjobbat** Ki ezt akarja, ki nem akar könnyen törő játékszereket vásárolni, ki gyermekeivel a játékon gyönyörködni akar, szóval, a ki kedvenczei számára az élismert legjobbat kivánja, annak a Richter F. Ad. és társa bécsi cég szépen illusztrált árjegyzékének áttekintését ajánlhatjuk. Nevezetesen minden anyának kellene ezen árjegyzéke figyelemmel átolvasni, a karácsonyi ajándék bevásárlása előtt már azért is, mert ezen könyvecske ingyen és bérmentesen beküldetik. Lásd lapunk mai számában megjelent hirdetést.

— **A kolozsvári kereskedelmi és ipar-kamara** a kerületében levő pénzintézetek, gyárosok és nagyobb kereskedelmi vállalatokhoz a következő felhivást intézte: Miként a miveltebb külföldön, ugy nálunk is a kormány, valamint a társadalom huzamosb idő óta foglalkozik azon égető kérdés helyes megoldásával, hogy miként lehetne a közép- és szegényebb néposztály nőit arra képesitni, hogy a család fenntartásának terheiben részt vegyenek s a megélhetést könnyebbé tegyék. E törekvésnek már sok hasznos intézmény köszöni létét, s ezek közé sorakozik a magyar kereskedelmi és közoktatásügyi miniszteriumok által már 4 év óta az ország főbb városaiban fenntartott női kereskedelmi tanfolyam is, melyben a növendékek a kereskszámtanból, a könyvvitelből, az áru isméből, a szépirásból, levelezésből, és kereskedelmi isméből nyernek annyi oktatást, hogy a nagyobb kereskedelmi- és ipari üzletekben a pénztári, a levelezési vagy könyvviteli szolgálatot kielégitőleg teljesithessék. Amde a magyar kormány ez emberbaráti gondoskodásának csak ugy lesz kellő sikere, ha azon körök, a melyek számára e női segédmunkások szolgálata szánva van, azt igénybe is veszik; s a tanfolyamokat végzett nőknek foglalkozást és alkalmat nyujtnak arra, hogy ismereteiket a maguk és megbizóik érdekében hasznositsák. Kamarakerületünkben Kolozsvárt és Zilahon ezelőt 3 évvel nyiltak meg a női kereskedelmi tanfolyamok, a melyekből 30—40 növendék került ki, a kik közül különböző magán üzletben már több talált alkalmazást, de még mindig vannak, a kik képességük értékesitésére várnak. Esetleges tudakozódások Kolozsvárt „a felsőbb leányiskola igazgatóságához“, Zilahon pedig az „állami polg. leányiskola igazgatójához“ intézendők.

— **Az anarkisták** ujból megkezdték nagy előszeretettel üzött foglalkozásukat — a robbantást. Közelebbről Marseilleben a hadtestparancsnokság épületét próbálták légbe röpitni s egy rakás ártatlan ember éltét kioltani. Tervök csak annyiban sikerült, hogy nagy rombolást, kárt és rémületet okoztak, de emberéletben nem történt kár. Nagy ideje volna már a robbanó anyagokhoz való férhetést nemzetközileg megállapitandó elvek szerint az anarkista urakra nézve annyira megnehezitení, amennyire csak lehet, s az ily üzelmeken kapott apostolokkal igen röviden elbánni.

— **Az 1896 évi országos kiállitás** zeneművészeti és szinművészeti előadója Dr. Váli Béla a zene és szinművészeti lapok szerkesztője, a kereskedelmi miniszter megbizásából kiküldetett, az ország nevezetesebb levéltárai és muzeumainak átkutatására. Dr. Váli mint értesülünk legközelebb városunkba szándékozik jönni, a zene és szinművészeti

---

sárgásfehér és zöld szinben. Használtak még pólai sárga és svéd vörös gránitot és karszti márványt.

A 24.000 négyszögméter tetőzetet angol palával fedik be. Az épitkezéshez körülbelül 80 waggon vörösrezet használtak fel. Az épités vezetői s tervezői határozott elvül állitották fel, hogy a rendkivüli terjedelmü födelek szerkezeti részei nem könnyen romló anyagból készüljenek; e czélból a szerkezeti tartók is vasból készültek. A kupola födelének alakja tizenhatszögü, átmérője 25 méter.

A Duna közelsége miatt az alapozási munkálatokat kiváló gonddal és pontossággal kellett elvégezni. A tömő-tér, a hol most az uj országház áll, azelőtt 85 méter magasságban állott a Duna 0 pontja felett s szemétlerakodóhely volt az utóbbi időkben. A próbafurások eredményre vezettek; a felső réteg alatt jó és alkalmas talajra akadtak. Az egész alapzatot betonréteg fedi két méternyire a Duna 0 pontja alatt. A betonréteg az épület alatt, két méter magas.

Ezeknek a munkálatoknak nagy része már elkészült s most rakják fel a tetőzet impozáns vastartóiti A belső munkákhoz is legközelebb hozzálátnak.

Abból az alkalomból, hogy a tetőzet készitését már megkezdték, ezen a héten kellett volna megtartani a bokréta-ünnepet, de e helyett az országház épitőbizottsága azt határozta, hogy a munkások közt nagyobb összeget osztat ki.

Az egész épület a belső berendezéssel 1896-ig legalább annyira elkészül, hogy az országgyülés két háza egy ülést tarthasson benne és pedig a terv szerint, a király elnöklete alatt.

Az immár tető alá kerülő országházzal egy egész uj városrész keletkezése indul meg. A szintén óriás arányu kereskedelmi miniszterium palotáját már évek előtt odaépitették az országházzal szemben s a mult héten kezdték meg a környék egy másik épületóriásának, az igazságügyi palotának alapozási munkálatait. A telkek ára ezen a tájékon már jó ideje roppantul felszökött s ahány ujabb házat épitenek az országház közelében, mind megannyi a főváros legszebb épületeinek számát emeli. Ezen a vidéken emelkedik az alkotmány-utczai törvényszéki palota, a két középiskola, a hirlapirók nyugdijintézetének palotája, a gróf Károlyi gyönyörü bérházai, szóval a fővárosnak ez a része rövid nehány év mulva a főváros legszebb része lesz.

Budapest büszkesége, a különben is remek Dunapart nyert a legtöbbet az uj országházzal, melynek gyönyörü formái lefelé a vámházig, lefelé a Margitbidig ellátszanak. Az a huszonkét hold terület, a mely, mint már emlitettük, nem is olyan régen még szemétlerakodó volt s a főváros lakott részein kivül esett, már a millenniumi kiállitás idején talán legszebb pontja lesz Budapestnek. A fővárosnak, nemcsak egészségi, hanem szépészeti szempontból is, egyik legnagyobb baja az hogy nincsenek terei, különösen pedig szép, hatalmas épületekkel körülépitett szabad terei. Az a kettős tér, a melyet az uj országház előtt, a nádor-utczai oldalon, több hold területen fognak parkká alakitani, valóban páratlannak igérkezik s ez az egy terünk fog emlékeztetni a világvárosok világhirü tereire.

A tér közepén, a törvényhozás palotája előtt, igazán méltó helye lesz a szabadságszobornak.

Az uj országház emelését tudvalevőleg igen sokan hevesen ellenezték pénzügyi szempontokból. Akkoriban végre az a felfogás győzött, hogy az ország a millennium emlékére méltóbbat és maradandóbbat alig emeltethet, mint az uj törvényhozási palotát. A palota tető alá kerül s ezt a hetet, mint a bokrétaünnep hetét nemcsak az ezernyi munkássereg, hanem az egész ország méltán ünnepelheti, mert csak nehány évtized előtt is ki hitte volna, hogy a magyar nemzet olyan palotát emelhet törvényhozásának, hogy egész Európában párját ritkitja.

(„Egyetértés“) D. M.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ereklyék megtekintése végett. Nevezett kiállitás teljessége érdekében Dr. Váli felkéri ezennel mindazon műkedvelőket, a kiknek valamely zene avagy szinművészeti ereklye és pedig régi hegedű, zongora, hangjegy iratok, levelek, naplók, szinlapok, orgona, tárogató stb. effélék birtokában vannak, hogy azok felől nevére czimezve egy levelező lapon értesitsék (Budapest kerepesi út 81. sz. alá czimezve) a végből, hogy ide érkezése alkalmával azokat megtekinthesse esetleg megvásárolhassa.

— **Kávéházi csiny.** Egy bécsi kávéházban történt a következő mulatságos eset. Egy vendég olyan mulattatónak találta az ujságokat, hogy olvasás közben nagy álmosság lepte meg és billardozó, kártyázó és vitatkozó vendégek lármája közepette el is aludt. Az egyik vendég meglátván az alvó embert, ollót fogott és valóságos tonzurát nyirt a koponyáján. Mikor a csuffá tett ember fölébredt és meglátta a csinyt, iszonyu haragra lobbant és agyon akarta szurni a tréfálkozót, de megakadályozták. Kapta tehát magát és becsületsértés miatt pört inditott ellene, mondván, hogy a nyilvánosság előtt nevetségessé tette. Minthogy azonban a hajnyirást nem lehet becsületsértésnek minősiteni, valószinü, hogy a tárgyalási teremben megint csak az ő rovására fognak nevetni az emberek.

— **Óriás termények.** Az amerikai utjáról épen csak alig hazatért budapesti magkereskedő Mauthner Ödön máris egy olyan kiállitással lepte meg a budapestieket, a mely párját ritkitja és az Andrássy-uti üzlet kirakataiban kiállitott termények oly szépek és olyan óriás nagyok, a minőket eddig még országos ki állitásokon sem láttunk. Vannak ott 101, 103 és 108 kilós óriás tökpéldányok, $11^1/_2$ sőt $13^1/_2$ kilós kalarábok, melyek óriás sulyuk daczára sem fások, hanem teljesen zsengék, de látunk itt 17 kiló sulyu óberndorfi répát is, melyet Friedmann péli termelő, 21 kilós olajbogyóalaku példányt, melyet Harkányi Károly gazdasága és 23 kilós Mamuth-répát Józsa Sándor czeglédi gazda állitották elő, természetesen Mauthnertől került magból. A hozamokra kitüzött arany dijakat a következők nyerték el: Lollok Gusztáv kengyeli kasznár, kinek 1600 □ölenként 940 mm. olajbogyóalaku, Poltzer Fülöp dévaványai birtokos, kinek katasztrális holdankint 1007 métermázsa oberndorfi répája, és Bárány Gábor dorai bérlő, kinek 1600 □öles holdankint 1011 métermázsa Mamuth répája termett a Mauthnertől beszerzett mag után. Friedmann péli termelő elkésett bejelentésével, neki 1101 métermázsa Mauthner-féle oberndorfi répája termett holdanként. Ha tekintetbe vesszük, hogy a mult tavaszal majd a rovarok pusztitották, majd bideg szárazság viselte meg a répapalántákat, be kell vallanunk, hogy valamint a kiállitott termények sulya, ugy a hatósági bizonylatokkal beigazolt fenti hozamok bámulatra méltók; mert bámulatosak volnának normális, jó időjárásban is és mindenesetre csak páratlan minőségü jó magvaknak kell az ilyen óriás eredményeket érdemül betudni.

— **Az időjárási viszonyok** a mult héten is meglehetősen kedvezők voltak. Az egész héten ködös, borus időnk volt, mely az első napokban száraz, később azonban tartósan esős volt, mig a hőmérséklet, tekintettel az előrehaladott évszakra, inkább enyhének nevezhető. A vegetáczionális viszonyok teljesen normálisak és a vetések állása egyelőre nem hagy semmi kivánni valót sem hátra.

— **A feltámadott baka.** Különös pört tárgyaltak e hó 4-én a bukaresti törvényszék előtt. Egy Radu Stan nevü közkatona megbetegedett és fölvették a katonai kórházba. Nemsokára azután Radu Stan meghalt s katonai pompával eltemették. Három hét mulva azonban a legénység legnagyobb csodálkozására és rémületére Radu Stan viruló egészségben jelentkezett a századosnál. „De ember, hisz te meghaltá!“, rivalt rá megdöbbenve a százados. „Parancsolatjára, százados ur“, szólt a legény, abban a hitben, hogy a százados tréfál. Végre aztán tisztult a helyzet. A katonai kórházban itt is minden ágy fölött táblácska van a beteg nevével. Mikor az ágyakat szellőztetik, a táblákat is leveszik helyükről és később ismét visszateszik. Egy napon azután Radu Stan tábláját véletlenül felcserélték egy másik betegnek, Radu Dumitonnak táblájával. Dumiton néhány nap mulva meghalt, és eltemették abban a meggyőződésben, hogy Radu Stant vitték ki a temetőbe. E hó 4-én a bukaresti törvényszéknek Radu Stant élőnek kellett volna nyilvánitani. Az okiratok azonban hiányosak voltak s e miatt a tárgyalást elhalasztották. Az uj határnapig pedig Radu Stan magánjogi szempontból továbbra is halott marad.

— **A sekrestyés hagyatéka.** Érdekes lélektani talány volt mindig az olyan ember, a ki alárendelt állásban a jövedelméből csak filléreket költ el, hogy az összekuporgatott pénzt halála után jótékony czélokra hagyományozza. Ez már nem a közönséges, alacsony fösvénység, hanem az emberi lélek egy kimagyarázhatlan rejtélye, a mely a lélekbuvárnak háladatos anyagot ad a gondolkodásra. Ilyen problematikus lélek lakott a velenczei Szent-Cassianotemplom sekrestyésében, Girolamo del Borgoban, a ki a napokban halt meg hetven éves korában. Hosszu életéből negyven évet töltött el a templom szolgálatában. Atalában fösvény embernek ösmerték, és tudták, hogy negyven év óta napjában egy liránál többet sohsem költött. Annál nagyobb volt rokoni és ismerősei meglepetése, mikor az öreg sekrestyés végrendeletében százhuszezer lirát hagyományozott jótékony czélokra és templomok épitésére. Az öreg, a ki egész életében azért nélkülözött, hogy ily czélokra fordithassa a vagyonát, rokonaira mindöszsze háromezer lirát hagyott.

— **Kiásta a szemét.** Borzasztó brutálitás történt a feketehalmi csárdában, Békésmegyében. A csárdában egy Kiss Dömötör nevü ember vetélytársának, Szentmártoninak egy asszony miatt, a kit mind a ketten szerettek, kiásta bicskával a szemét és oldalba szurta. A szerencsétlen belehalt sebeibe. A gyilkost elfogták.

— **Tolvajbecsület.** Mulatságos epizód jut most nyilvánosságra a londoni Lord-Mayor szokásos évi lakomájáról, az tudniillik, hogy mely csodálatos módon mentette meg London egyik legismertebb államügyészét a kifosztástól. Az ügyészt ugyanis, a legnagyobb tolongás között egy csapat fiatal csavargó fogta körül s minden továbbiak nélkül hozzáláttak a fosztogatáshoz. Epen aranyóra után nyult egy legény, midőn könynyü érintést érzett vállán, melyet nyomban e harsány felkiáltás követett: „All right! Hiszen ez a mi emberünk!“ A zsebmetszők azonnal fölhagytak szándékukkal s tiszteletteljes távolba huzódtak vissza. Az ügyész bámulva kereste tekintetével az oly jókor érkezett megmentőt s mihamar megtalálta egy suhancz személyében, kit többször védett már a törvényszék előtt több rendbeli lopás és betörés miatt. A suhancz lesütött szemmel állt előtte s társai, kik jórészt szintén nem voltak ismeretlenek az ügyész előtt, hálás mosolylyal, piszkos sapkáikat lobogtatva tüntek el a sokaságban.

CSARNOK.

Kossuth Lajos irataiból.

Kossuth iratainak a IV-ik kötete a következő két fejezettel végződik:

Minő gyarló a gyarló ember észszámitásai, és menynyire változnak a viszonyok változtával az érzelmek!

Midőn III. Napoleon császár nevében külügyminisztere, Thouvenel 1860. február 24-én azt irá Turinba, hogy az uj államalakulások Olaszországban veszélyesekké lehetnének Francziaországra, ha minden átjárás az Alpesek mindkét oldalán a középolaszországi annexiók által nagyhatalommá fejlesztett Piemont birtokában maradnának, Cavour márczius 3-án az felelte, miként ő nem hiheti, hogy Piemont hatalmi növekedése valaha veszélyessé lehetne Francziaországra, melyhez Piemontot hála és barátság kötelékei csatolják.

Később, ugyanazon év őszén pedig, midőn (a mint Irataim 2-ik kötete 564—65. lapján olvasható) Garibaldinak, akkorán már fél Olaszország diktátorának, elhatározott s nyiltan bevallott szándoka volt Rómába menni, daczára annak, hogy Rómát franczia seregek tarták megszállva. Cavour az Olaszország állapota felől a parlamentnek benyujtott igen nevezetes jelentésében (melyet más helyen közölni fogok) e felől igy nyilatkozott: „Szembe szállanunk a franczia katonákkal egy oly monstruozus hálátlanság lenne, melynek bélyegét hazánk homlokáról századok megbánásai (pentimenti) sem törülhetnék le.“

Ilyen volt az érzelem Francziaország iránt Olaszországban harmincz év előtt; harmincz év! egy perczenet a történelem óralapján.

És akkoron ezt a szót „német“ még nem lehetett olasz ajkról hallani e melléknév nélkül „maledette“ (átkozott.)

És most? — — Nós most — - uton-utfélen hangzik Olaszországban a kiáltás: „Éljen a német, halál a franczia!“

Nagyon különös viszonyváltozás.

És az olasz trónörökös Metzben, épen Metzben, a németek által a francziáktól elhóditott Metzben viszonozza a német császár római látogatását; abban a Metzben, melyben elvesztését a francziák kiengesztelhetlen németgyülölettel fájlalják.

Ez is különös. En szeretem Olaszországot, mely nekem, az előbb számüzött, utóbb kipolgárositott hontalan magyarnak harminczhárom év óta menhelyet ad; és becsülöm, nagyra becsülöm az olaszok királyát; olyan derék embernek tartom, a minő király csak lehet. Óhajtom, hogy dinasztiájának ne legyen oka megbánni azt a metzi látogatást.

Miben van a viszony e mindkét részéről elkövetett hibák folytán napról-napra elmérgesedő megváltozásának? Abban van, hogy Bismarcknak sikerült a Németország és Ausztria-Magyarország közt 1879. október 7-én megkötött kettős szövetséghez harmadik társul (in eurem Bunde der Dritte) Olaszországot reá beszélni.

Hirlik, hogy ebben a hármas-szövetségben a szerződő felek aktualis területi épségének kölcsönös erővel megvédése van kikötve. — Igaz-e? nem tudom, mert nem hozatott nyilvánosságra, ugy a mint a kettős szövetség 1888. február elején nyilvánosságra hozatott.

De ha igaz, ugy előttem az is világos, hogy ennek a hármas szövetségnek létrehozására a berlini cabinetet nem annyira az európai béke áldásainak (?) fentartása iránti nagy pietás inditotta (a mire a Hohenzollern-ház történelmében én példát alig tudok), mint inkább az, hogy látván, miként Francziaország a desastrosus 1870-ki háboru csapását ugy katonai, mint pénzügyi tekintetben annyira kiheverte, hogy most erősebb is, gazdagabb is is mint valaha volt, Bismarck tanácsosnak látta szövetségesekről gondoskodni azon esetre, ha a francziák Metzet és Strassburgot „la pique á la main“ vissza találnák követelni, a mint ez tagadhatatlanul szándékukban is van.

Ha ezen tekintetet tartjuk szem előtt (pedig ezt a béke áldásai (?) iránti előszeretet frázisával nem gondolom, hogy meg lehessem czáfolni), a hármas szövetség európai szempontból egészen más szint ölt, mint azon lyukas mogyoró szempontjából, melyet békeszeretetnek neveznek. Én arra nem tudok példát a történelemben, hogy az európai béke áhitata visszatartott volna akármely hatalmat is a világon a háborutól, ha azt az érdekében levőnek tartotta. Az a lyukas mogyoró frázis mesebeszéd, rosszabb: képmutatás.

A hármas-szövetség egészen megváltoztatta a német-franczia kérdés európai horderejét. Ha a berlini udvar nem szerezte volna meg magának a bécsi és római udvarokat szövetségesekül, a franczia sem keresne magának szövetségest a német ellen. Elvégezték volna a németek és francziák a maguk dolgát maguk közt, ugy, a mint 1870—71-ben elvégezték s akárminő volt volna is a tusa kimenetele, annyi bizonyos, hogy Metz és Strassburg birtokának a németek által megtartása, vagy a francziák által visszaszerzése egy csepp vérébe sem került volna sem az olasz, sem a magyar nemzetnek, pénzébe pedig legfőlebb, s még hozzá haszontalanul, annyiban, a mennyiben egy amolyan „beschränkte kriegsbereit“ kerül, aminőt a franczia-porosz háboru alkalmával gróf Andrássy Gyula javaslatba hozott, s a bécsi udvar, a neutralitas elhatározása mellett elfogadott. (20 millió forintba került az a „Bereitschaft“, csekélység azokhoz a számtalan milliókhoz képest, melyekbe az Európát egy rengeteg kaszárnyává átalakitó béke áldása azóta került.)

Hányt-vetett jegyzeteimben Bismarch hires beszédének ezen szavaira találok: „ Ha a francziákkal háboruba bonyolittatnánk, ez nem vonna okvetlenül maga után orosz háborut is.“ Ez akkor igaz volt, ma már nem igaz, s épen a hármas-szövetségben keresvén magának támaszt a franczia ellen, igen természetes, hogy a franczia is keres magának szövetségest a hármas-szövetség által megerősödött német ellen; hol kereshetett? . . österreich-Ungarnban? . . . Olaszországban? hiszen ezek ellenségével, a némettel szövetkeztek; vagy Angliában? hiszen igaz, vannak érdekek, melyek azokat a hatalmas szigetlakókat arra indithatják, hogy belekeveredjenek a kontinentális viszályokba, a mint belekeveredtek Blenheimnál, s nemcsak belekeveredtek a franczia forradalom császári harczaiba, hanem vezérszerepet is vittek megvásárolván Ausztriát, hogy támadja meg Napoleont Albion érdekében akkor, midőn azt Ausztria érdeke teljességgel nem kivánta; s azt hiszem, most is belekeverednék Anglia a kontinentalis viszályokba, ha — például — Francziaország el akarná foglalni a Koburgok Belgiumát; hanem a miatt, hogy Metz és Strassburg német vagy franczia birtok legyen-e? Anglia bizony nemcsak egy csepp angol vért nem, de még csak egy nadrágtalan Highland ezered nyikorgó audájának épségét sem hajlandó veszélyeztetni. — Hát hol kereshetett Francziaország a német-, osztrák-magyar-, olasz koaliczió ellen szövetségest? Csakis az orosznál keresett s keres is, és azt hiszem talál is. — Franczia érdek szempontjából a dolog természetes.

Es ezzel Metz és Strassburg birtokának horderejе megváltozott; nem franczia-német kérdés az többé, hanem olyan mely lángba, vérbe boritandja egész Európát. Ez a hármas-szövetség syllogismusának kényszerü korollariuma. A kinek tetszik, tessék, azjén ősz fejemnek nem tetszik.

De még más sem tetszik. Emlitém, miként a volt vas-kanczellár azon nyilatkozata, hogy német-franczia háboru nem vonna maga után okvetlenül orosz háborut is, akkor a mikor mondatott, igaz volt; ma már nem igaz, s épen a hármas-szövetségnél fogva nem igaz, — de Bismarck ama mondatának utána tette, hogy, ha a németek orosz háboruba keverednek, a franczia háborut is bizonyosnak vehetik, ez akkor, a mikor mondotta, nem volt igaz, de ma már igaz, s épen a hármas-szövetség következtében igaz; és ez engem, mint magyar embert, aggodalommal tölt el, mert az ellentétes hatalmi csoportosulás folytán, mely most fennáll, ebből az következik, hogy, ha Ausztria Magyarország és az orosz közt kiüt a háború, nekünk a francziákkal, mint az orosznak a hármas-szövetség ellensulyozása végetti szövetségesével, is meggyül a bajunk. — Pedig annak a háborunak előbb-utóbb okvetlenül ki kell ütni; köztünk és az orosz közt a keleti kérdésben oly kiegyenlithetlen érdek ellentét kérdése forog fenn, melyet csak karddal lehet s hozzá teszem karddal kell, eldönteni. (Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nyilttér*)

Selyem hamisitvány. Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisitás rögtön kiderül: mert mig a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisitott selyem (mely zsiros szinü-szalonnás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telitetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. **Henneberg G** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben**, házhoz szállitva, postabér- és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyekre való, akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

*E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget nem vállal el a — Szerk.

Sz. 2076—1893. tkvi. 152 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Albina nszebeni takarék és hitelintézet végrehajtatónak kiskeréki Banes Juon és neje Onefrei Salomia végrehajtást szenvedő elleni 41 frt. 22 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a vizaknai kir. járásbiróság területén levő a Kiskerék község határán fekvő kiskeréki 52 sz. tjkvben. A †1 rend 38/2. 38/3. hrsz. végrehajtást szenvedők nevén álló valamint a kiskeréki 53 sztjkvben A † 1—8 r. 1019. 1025. 1112. 1311. 1312. 1313. 1314. 1364. 1455/1 1654. 1753. helyrajzi szám alatt felvett ingatlanokra az árverést 642 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893 évi Deczember hó 22-ik napján délelőtti 10 óra kor** Kiskerék község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-at kézpénzben, vagy az 1881. LX. t ez. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november 1 én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendeletet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elösmervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán 1893 évi október hó 12-én.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

A kivonat hiteléül.

Vizaknán, 1893. október 19-én.

Cseh Ottó, kiadó.

A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a **legkedveltebb karácsonyi** ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő mulva is **kiegészithetők** és **nagyobbithatók.** A valódi

Horgony-Kőépitőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban **osztatlan dicséretet talált,** és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánltatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatószert még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által **az uj, gazdagon illusztrált árjegyzéket** és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező birálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: **Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrény** kérendő és minden egyes szekrény **Horgony** gyárijegy nélkül, **mint nem valódi,** keményen visszautasitandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékü utánzatot. **A valódi Horgony-Kőépitőszekrények** 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Egy

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: **Columbus tojása, Villámháritó, Haragtörő, Gondüző, Pythagoras** stb. **Az uj füzetek, kettős játékok** felette érdekes feladatait is tartalmazzák. játék ára 35 kr. Csak a „Horgonnyal" ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy: csász. és kir. szabadalm. kőépitőszekrény-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4, Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, London E.C., New-York.

Alulirott miután nyugalomba lépett és egészsége mostan Isten kegyelméből helyre állott, alázattal adja tudomására a t. cz. szülőknek, hogy saját házában a várban 13. sz. a. gyermekeknek és felnőtteknek a

zenében

és

énekben

oktatást kész adni.

Értekezni lehet alulirottnál naponta 2-től 4-ig délután.

Fogarasi János,
nyugalmazott zenetanár.

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemü *szeszes italok, asztali likőrök* és *különlegességek* azonnali elhibázhatatlan elkészitésére a legkitünőbb minőségben szállitok.

Azonfelül ajánlok 80 foku, vegyileg tiszta *eczeteszenciát* kellemes izü boreczet és közönséges eczetek gyártásához. Leirások és használati utasitások ingyen mellékeltetnek.

— Kiváló eredményért kezeskedek. —

Árlapot bérmentve küldök.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

Eszenciák-különlegességek gyára

PRÁG.

Megbizható ügynökök kerestetnek.

115 9—52.

Férfi s női betegségek,

mint bujakor, fekélyek. bőrkütegek: folyások és hólyaghurut, a legidültebb alakban is, **nem a közönséges, hosszadalmas befecskendésekkel,** hanem

irrigátió által saját készülékeimmel

s uj gyógymódom szerint

vagy esetleg helyi endoskopikus kezeléssel is

alaposan s sikeresen

kezeltetnek. Strictürák, az aggkórban fellépő vizelési nehézségek; ágybeszennyezés, valamint nemi gyengeséggel párosult gerinczbajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyittatnak.

Orrfekélyek s az orrnak bedugulása, valamint a száj- s orrnak büzössége az általam feltalált s több 100 esetben **kitünő eredménynyel használt**

orrcsapkészülékemmel

rövid idő alatt alaposan gyógyittatnak.

Galandférgek, melyek a legerősebb kuráknak ellenállottak, Németországban készült gyógyszeremmel **3 óra alatt gyökeresen eltávolittatnak.**

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebésztudor, műtős nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintézet"-nek rendelő főorvosa s speciálista, 27 év óta.

Budapesten, Ó-utcza 5 sz. I. em. Rendel d. u. 2—5-ig.

Csak dijazott levelekre válaszolok s gyógyszerekről is gondoskodom. 96 14—26.

HIRDETMÉNY.

Ő császári és apostoli királyi felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik a

XVII. m. kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti szinház nyugdijintézete két tizedrészben, a magyar gazdasszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyező egyesülete, a budapesti gyermekbarát egylet, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesitendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria" árvaház, a szatmármegyei nagykárolyi nőipariskola, a magyar képzőmüvészek nyugdijalapja, a Zágrábban létesitendő Horvát-Szlavon országos javitóház egyenkint egy tizedrészben fog részesittetni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapitott nyereményei az alább következő játékterv szerint **160.000 forintra rugnak** és pedig:

1 főnyeremény	**60.000 frt**	**2 nyeremény egyenkint**	**2.000 frt**
1 „	15.000 „	4	1.000 „
1 „	10.000 „	20	500 „
1 nyeremény	5.000 „	50	100 „
1 „	4.000 „	200	50 „
1 „	3.000 „	3000	10 „

Az összes nyoremények készpénzben fizettetnek ki.

A huzás visszavonhatatlanul 1893 DECZEMBER 28 án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapitva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest fővámház félemelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, só és adóhivatalnál; a legtöbb póstahivatalnál, a bécsi „Mercur"-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállitott sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1893. augusztus hó 1-én.

138 3—6 **M. kir. lottó-igazgatóság.**

GUMMI!

Valódi párizsi különlegességek. **F. Berguerand fils,** Páris, Rue des Archives 72. legkitünőbbnek elismert gummi-gyárból. Egyedüli képviselőség oszt.-magyar monarchiában és a kelet részére **osakis Keleti J.** gyárosnál **Budapesten,** Koronaherczeg-utcza 17c. sz. kaphatók.

Gummi különlegességek jótállás mellett, teljesen egészséges és biztos tuczatonkint frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—; halhólyag tuczatonkint frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—; halhólyag gummi széllel tuczatonkint frt 5.—, 6.—; Capelles americains tucatonkint 3.—, 4.—, 5.—; Gyüjtemény uraknak darab 2.50, 10 frtig. Safety Spongés párisi biztonsági szivacska tuczatja 2, 3, 4 és 6 frt, Ujonnan javitott női óvszer Pely-Porus, orvosi utasitás szerint, Menzinger-Hasse tanár szerint 1.80—2.50 frtig.

UJDONSÁG! Minden hölgynek nélkülözhetlen **„Diana-öv"** (hygienikus havibaj kötelék) frt 2.50—5 frtig. Betegápoláshoz szükséges czikkek, urak és hölgyek részére eredeti gyári árak mellett. — Legkevesebb 10 frtnyi megrendelésnél 10%-nyi árkedvezmény adatik. — Megrendelések pontosan és discréten — tárgy és feladó megnevezése nélkül — eszközöltetik. 2777.

KELETI J. sérvkötész és orthopädiai gépek gyártója 144 1—5.

Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 17.

Arjegyzék: kivánatra ingyen és bérmentve.

Házassági ajánlat.

Egy 29 éves keresztény önálló mészáros mesterkinek évi 1500 frt jövedelme van, házasság czéljából ismeretséget óhajt kötni egy körülbelől 16—20 éves hajadonnal, kinek megfelelő hozománya van. Czime megtudható „Szőke 601" alatt a kiadóhivatalban.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hirnévnek örvend.

Ezen fájdalomcsillapitó bedörzsölés valamennyi köszvény, csúz és tagszaggatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólag emlékezetbe hozva. Ezen tinktura már **25 év óta, mint legmegbizhatóbb** háziszer általánosan kedvelt és ennélfogva már további ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitünő háziszernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony" védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonynyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszertárához: Richter gyógyszertára „az arany oroszlánhoz" Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Nyom. Papp Györgynél a püsp. lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.